

رویدادهای مهم بین المللی و منطقه ای

مراودات افشاشده

منبع: گاردین- اعتماد؛ سه شنبه 21 مهر 1383 - 12 اکتبر 2004

افشای جزئیات بیشتری از معاملات پنهانی فرانسویها با رژیم صدام در چارچوب انجام تحقیقات جدید پیرامون فساد در دولت فرانسه و معاملات نفتی غیرقانونی دامنگیر دولت فرانسه شده است. سه مدیر ارشد بزرگترین شرکت نفتی فرانسه از سوی مقامات قضایی این کشور به دلیل اتهاماتی که در زمینه انتقال میلیونها دلار به شرکتی در سوئیس با هدف پرداخت رشوه به مقامات عراق و روسیه و عقد قراردادهای نفتی به آنان وارد آمده تحت بازجویی قرار دارند.

این در حالی است که انتشار چنین اخباری مایه شرمساری ژاک شیراک، رئیس جمهور فرانسه و دولت اوست که هفته پیش با گزارش هیات تحقیق عراق مواجهند که در آن تصریح شده بود دولت عراق بطور غیرمستقیم به برخی از سیاستمداران و افراد صاحب نفوذ در دولت فرانسه رشوه داده بود تا حمایت آنان را برای لغو تحریمهای سازمان ملل علیه بغداد و جهت دهی به سیاست خارجی فرانسه در راستای حمایت از رژیم بعث عراق جلب کند. اگرچه شیراک محتوای این گزارش را رد کرد و آن را سیاسی کاری توصیف کرد اما اسناد موجود از داستان دیگری حکایت دارد.

دو شرکت نفتی فرانسه توتال و الف در دهه نود حق بهره برداری از پروژه نفتی سه میلیارد دلاری بن عمر و حوزه نفتی بزرگ مجنون در جنوب عراق را به دست آوردند. توتال که در ادامه الف را نیز به خود الحاق کرد با توجه به تحریمهای نفتی سازمان ملل متحد علیه عراق قادر به بهره برداری از این دو حوزه نبود و همین مساله عامل محرکه‌ی برای تلاش مدیران این شرکت در راستای ترغیب کشورهای تاثیرگذار در شورای امنیت به لغو تحریمهای عراق بود.

جنگ طلبان دولت امریکا در آستانه تهاجم ائتلاف تحت رهبری این کشور به عراق تاکید داشتند مهمترین دلیل مخالفت فرانسویها با این عملیات منافع نفتی گسترده شرکت‌های فرانسوی در عراق است. سه مدیر اجرایی توتال که در یورش پلیس به دفاتر مرکزی این شرکت در پاریس طی آخرین روزهای ماه سپتامبر دستگیر شدند متهم به استفاده غیرقانونی از اموال این شرکت و پرداخت رشوه از محل دارایی‌های شرکت مذکور برای کمک به لغو تحریمهای رژیم پیشین عراق هستند.

فیلیپ کوریه از دادستانهای ارشد فرانسه که از سال 2002 در حال تحقیق در مورد پرونده شرکت توتال بوده است فعالیت‌های خود را برجای‌جایی وجوه نقد بین یکی از زیرمجموعه‌های شرکت توتال در برمودا و شرکتی در سوئیس متمرکز کرده است. شرکت سوئسی به انجام فعالیت‌های غیرقانونی به عنوان واسطه توتال و پرداخت بیست میلیون دلار رشوه به مقامات ارشد چند کشور جهان حد فاصل سالهای 1996 تا 2001 متهم شده است. کوریه از ارایه هرگونه اطلاعات در مورد دریافت‌کنندگان رشوه‌های پرداخت‌شده خودداری کرده اما گفته می‌شود ژان میشل تورنیه، مدیر اجرایی سابق شرکت توتال در بازجویی‌ها اقرار کرده است وجوه پرداخت شده در اختیار چند ذینفع خاص قرار گرفته تا امکان دستیابی این شرکت به منافع نفتی روسیه و عراق فراهم آید.

در همین راستا گفته می‌شود توتال رهبری و هدایت حرکت جمعی شرکت‌های فراملیتی نفتی را برعهده داشته که مترصد ترغیب چهره‌های نافذ بین‌المللی به حمایت از رفع تحریمهای عراق بوده‌اند و وضعیت این شرکت به گونه‌ی بود که با رفع تحریمها حداکثر استفاده و سود را کسب می‌کرده است. مقامات این شرکت تحقیق در مورد چندتن از کارکنان ارشد خود را تایید کرده‌اند اما تاکید دارند هدف از این تحقیق کشف احتمال پولشویی از طریق شرکت‌های تابع توتال و نه خود این شرکت است.

در پرونده توتال به اسامی بسیاری اشاره شد که می‌توان به وکیلی لبنان اشاره کرد که از نزدیکان طارق عزیز، معاون رئیس جمهور صدام بوده است. این وکیل همچنین روابط نزدیکی با چارلز پاسکوا، وزیر کشور سابق فرانسه دارد که در گزارش گروه تحقیق عراق نیز به او به عنوان یکی از کسانی که از وزارت نفت عراق در قالب برنامه نفت در برنامه غذا رشوه دریافت کرده، اشاره شده است.

پاتریک میگوئن از حامیان مالی شیراک نیز متهم به دریافت وجوهی از طریق یک شرکت ثبت شده در بلژیک است. گفته می‌شود در یکی از اسناد سرویس مخفی برون‌مرزی عراق موسوم به مخابرات به پرداخت یک میلیون دلار به حزب سوسیالیست فرانسه در سال 1998 اشاره شده است.

البته فرانسویها در دریافت رشوه از شرکت‌های نفتی و حاکمیت صدام حسین تنها نبوده‌اند. براساس تحقیقات اخیر سه مقام شرکت‌های نفتی امریکایی نیز به دریافت رشوه از رژیم عراق از محل وجوه حاصله از درآمد برنامه نفت در برابر غذا متهم شدند. این سه تن که از سه شرکت بزرگ نفتی امریکایی یعنی شورو، تگراکو و بی‌اویل هستند هنوز معرفی نشده‌اند.

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

سفر غیر منتظره رامسفلد به عراق؛
دوشنبه 20 مهر 1383 - 11 اکتبر 2004

وزیر دفاع آمریکا از کاهش نیروهای آمریکایی در عراق پس از انتخابات این کشور خبر داد. به گزارش سرویس بین‌الملل ایلنا، "دونالد رامسفلد"، وزیر دفاع آمریکا، از احتمال کاهش نیروهای آمریکایی در عراق پس از انتخابات ماه ژانویه در این کشور خبر داد. به گزارش خبرگزاری آلمان، "رامسفلد" در دیدار غیر منتظره خود از مقر نیروهای آمریکایی در 200 کیلومتری شمال غرب بغداد، گفت: با این حال وضعیت داخلی در عراق مشخص می‌کند، چه میزان نیروی آمریکایی در این کشور لازم است. به گزارش این خبرگزاری، وزیر دفاع آمریکا همچنین از احتمال خروج نیروهای آمریکایی در صورت به قدرت رسیدن نیروهای امنیتی عراق به میزان کافی برای برقراری نظم در این کشور، خبر داد. "رامسفلد" همچنین از عراق در مبارزات بین‌المللی تروریسم، به عنوان طبقه صفر یاد کرد. **روند خلع سلاح سپاه المهدی کند است، تنها یک عضو سپاه المهدی خلع سلاح شد** منابع آگاه از روند کند خلع سلاح اعضای سپاه المهدی در شهرک صدر بغداد خبر می‌دهند. به گزارش سرویس بین‌الملل ایلنا، خبرنگار خبرگزاری فرانسه مستقر در شهرک صدر ضمن اعلام روند کند خلع سلاح اعضای سپاه المهدی طبق توافقات عمل آمده مبنی بر تحویل پنج روزه تمام سلاح‌ها از سوی این اعضا، تصریح کرد: تا بدین لحظه تنها یک نفر، دو نارنجک به کمیساریای الناصر تحویل داده‌است. به گزارش خبرگزاری فرانسه؛ سخنگوی ارتش آمریکا اعلام کرد: پلیس عراق به افراد تحویل دهنده سلاح وجه نقد پرداخت می‌کند. گفتنی است؛ اعضای سپاه المهدی برای تحویل سلاح‌های خود پنج روز مهلت دارند.

پس از موافقت صدری‌ها با خلع سلاح ارتش مهدی فلوجه تسلیم می‌شود؟
اعتماد: سه شنبه 21 مهر 1383 - 12 اکتبر 2004

گروه بین‌الملل: کار تسلیم سلاح‌های سنگین و نیمه سنگین ارتش مهدی در شهرک صدر در حومه بغداد در حالی آغاز شد که دست کم دو سرباز آمریکایی در پایتخت عراق از پای آمده و پنج نظامی دیگر هم زخمی شدند. عملیات شیخ خشمگین هم در جنوب این شهر همچنان علیه مراکز و کانون‌های تجمع گروه‌های مسلح ناشناس ادامه داشته و در سایه ناامنی‌های اخیر مساله انجام انتخابات با وجود تمامی اصرار و پافشاری‌های شیعیان ادعاهای دولت عراق درهاله‌یی از ابهام فرو رفته است. به گزارش منابع خبری، با وجود آنکه عملاً کار تحویل سلاح‌ها توسط ارتش مهدی در شهرک صدر آغاز شده اما تا ساعت 10 بامداد به وقت بغداد تنها یک نفر با مراجعه به مرکز پلیس محله ناصر این شهرک دو مسلسل را تحویل این نیروها داد و بهای آن را تحویل گرفت. رویتر در این رابطه خبر داد که برخی از جنگجویان ارتش مهدی منتظر اعلام نظر صریح مقتدا صدر در این رابطه هستند و تسلیم سلاح‌های خود را منوط به دستور مستقیم وی کرده‌اند. در مقابل خبرگزاری فرانسه از دیگر محله‌های این شهر خبر داد ساکنان شهرک صدر با مراجعه به مراکز اختصاص یافته ضمن تحویل سلاح‌های خود بهای آنها را از نظامیان آمریکایی دریافت می‌کنند. بر اساس توافقنامه امضا شده، شیوخ عشایر موجود در شهرک صدر و دولت عراق، جنگجویان ارتش مهدی پنج روز فرصت خواهند داشت تا سلاح‌های خود را تحویل مراکز تعیین شده در این شهرک بدهند. وزیر مشاور در امور امنیتی دولت موقت عراق هم دیروز به شبه نظامیان مهدی هشدار داد پس از این مدت نیروهای پلیس جست‌وجوی خانه به خانه‌یی را برای یافتن سلاح در این شهر انجام خواهد داد و با افرادی که اقدام به پنهان کردن سلاح‌های خود کرده باشند بشدت برخورد خواهد کرد. بر اساس توافق صورت گرفته این طرح پس از شهرک صدر شامل بقیه مناطقی که ارتش مهدی در آن نفوذ دارد هم خواهد شد. از سوی دیگر ارتش آمریکا اعلام کرد در جریان حمله موشکی به یکی از مراکز تجمع آمریکایی‌ها در جنوب بغداد دست کم 2 نظامی آمریکایی کشته و پنج نفر دیگر زخمی شدند.

یک کاروان نظامیان آمریکایی در شهر موصل مورد حمله انتحاری قرار گرفت. به گزارش منابع خبری در جریان این حمله چند نظامی زخمی شدند. از شهر فلوجه هم خبر رسید با وجود آنکه دو طرف در مورد چارچوب آتش پس به توافق رسیده‌اند اما مساله ورود نیروهای آمریکایی به داخل شهر که دولت عراق خواهان انجام آن است همچنان مورد مخالفت قاطع عشایر فلوجه قرار دارد. شیخ عبدالحمید جدوع، سخنگوی هیات مذاکره کننده عشایر فلوجه در این رابطه به خبرنگاران گفت: پس از به بن‌بست رسیدن این مذاکرات در مورد بند ورود نیروهای آمریکایی به شهر، سرلشکر عبدالله محمدی فرمانده لشکر (منحل شده) فلوجه به بغداد رفته است تا در این مورد با وزیر دفاع عراق مذاکره کند. وزارت دفاع عراق همچنان در مورد این مذاکرات سکوت اختیار کرده و تنها اعلام کرد که گام‌های مثبتی به سوی رسیدن به توافق برداشته شده است. ارتش آمریکا هم خبر داد بنا به درخواست دولت عراق حمله علیه اهداف زرقاوی را در شهر فلوجه برای مدت 72 ساعت متوقف کرده است. در همین راستا یکی از شهروندان این شهر در گفت‌وگویی با خبرنگار گروه بین‌الملل روزنامه اعتماد که از طریق اینترنت انجام گرفت، ضمن رد حضور زرقاوی در این شهر اعلام کرد تمامی مردم از ادامه درگیری خسته شده‌اند، ما از این همه درگیری به ستوه آمده‌ایم و تقریباً همه مردم شهر خواهان پایان یافتن این درگیری‌ها به هر نحو ممکن هستند. از شهر سامرا هم خبر رسید ایاد علاوی نخست‌وزیر موقت عراق به این شهر سفر کرده و برای

دو ساعت از مناطق مختلف آن دیدن کرد. در این راستا وزارت دفاع عراق هم با ارسال تصاویری از شهر سامرا به پست الکترونیک خبرنگاران داخلی و خارجی رسمی در این کشور از بازگشت کامل امنیت در شهر سامرا خبر داد. از جنوب بغداد هم خبر رسید عملیات شبح خشمگین که نیروهای گارد ملی عراق و ارتش آمریکا آنرا بطور مشترک از روز سه شنبه گذشته در جنوب بغداد آغاز کرده‌اند، همچنان ادامه دارد. بر اساس اطلاعات رسیده این عملیات که نقطه ثقل آن در منطقه لطیفیه، مهمترین مرکز نگهداری گروگان‌های خارجی قرار دارد تا کنون باعث دستگیری 78 نفر از این افراد یا مظنون به همکاری با گروه‌های مسلح شده است. در این حال برخی از کارشناسان نزدیک به دولت عراق از ناتوانی دولت عراق در انجام سرشماری و به تبع آن فراهم کردن زمینه مناسب برای انجام انتخابات در عراق خبر دادند. به اعتقاد بسیاری از کارشناسان با توجه به چالش‌های موجود در صحنه سیاسی و امنیتی عراق انجام این انتخابات به عنوان اولین تجربه دموکراتیک عراقی‌ها مساله‌ی شاق است. دکتر حسین ال‌هنداوی، رییس کمیساری عالی مستقل سازمان ملل برای انجام انتخابات در عراق در این رابطه تاکید کرد: با وجود تمامی این چالش‌ها اما پافشاری مردم عراق برای انجام این انتخابات بهترین نشانه عبور این کشور به سوی دموکراسی است، و مردم عراق پس از سال‌ها انتظار قصد دارند به هر شکل ممکن این مساله را تجربه کنند. در مقابل، دکتر ضاری رشید یاسین رییس بخش پژوهش‌های آمریکایی در مرکز پژوهش‌های بین‌المللی بغداد انجام این انتخابات را مستلزم فراهم شدن سه عامل اصلی دانست. به اعتقاد این پژوهشگر فراهم کردن زمینه و شرایط برگزاری انتخابات در هر کشوری اساسی‌ترین اصل است، شرایط وجود داخلی برای انجام انتخابات باید فراهم شود. دومین عامل فراهم بودن درجه مشخصی از آگاهی سیاسی در میان مردم است و سومین عامل وجود دولتی است که بتواند دست به این اقدام بزند. این دولت باید همچنین آمار مشخصی از افرادی که واجد شرایط رای دادن هستند در اختیار داشته باشد و واجدین شرایط را برای نامزدی و انتخاب در چارچوب خاصی مشخص کند.

مداخله رژیم ایران در عراق

پلیس یوسفیه عراق ادعا کرد: ده‌ها ایرانی، سوری و اردنی را دستگیر کردیم

دوشنبه 20 مهر 1383 - 11 اکتبر 2004

یک مأمور پلیس شهر یوسفیه عراق ادعا کرد: در جریان حمله به این شهر، 78 تن از اتباع ایران، سوریه و اردن دستگیر شده‌اند.

به گزارش سرویس دیپلماتیک اپلنا، ژنرال "هادی هاتف" گفت: این افراد در جریان حمله نیروهای آمریکایی و پلیس عراق با عنوان عملیات "پیر خشمگین" دستگیر شده‌اند.

وی که با خبرنگار خبرگزاری آلمان گفت‌وگو می‌کرد، ادامه داد: عملیات حمله و جستجو از ساعت 12 نیمه شب گذشته در یوسفیه آغاز شد و طی آن، اسنادی از این افراد به دست آمد که اثبات می‌کرد آنها برای انجام عملیات مسلحانه به عراق اعزام شده‌اند.

ژنرال هاتف، هیچ یک از اسناد مورد ادعای خود را ارائه نکرد.

تا لحظه مخابره این خبر، صحت و سقم ادعای این مأمور پلیس عراق از سوی هیچ مرجع رسمی تأیید نشده است.

وی همچنین افزود: جنگنده بمب‌افکن‌های آمریکایی، چهار نقطه شهر را که احتمال می‌رفت مأمور عناصر مسلح باشد، بمباران کردند.

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

روزنامه های تهران: 20 مهر

بی بی سی - دوشنبه 20 مهر 1383 - 11 اکتبر 2004

روزنامه های امروز صبح تهران پی آمدهای انتخابات افغانستان، سفر وزیر خارجه روسیه به ایران و آینده همکاری های هسته ای دو کشورو نظر سخنگوی دولت را که از مخالفان خواسته است بگذارند مردم نفس بکشند از جمله مهمترین اخبار و گزارش های امروز خود قرار داده اند.

بیشتر روزنامه های صبح تهران در سومین روز از برگزاری انتخابات افغانستان به انعکاس گزارش هایی درباره این انتخابات و نظر مردم آن کشور درباره آن پرداخته اند.

شرق در سرمقاله خود از بروز تقلب در اولین انتخابات آزاد افغانستان نوشته و تاکید کرده است که در شرایطی که مردم قرار نباشد سرویس و عادی ترین خدمات دولتی را از دولت مرکزی دریافت دارند و نیز در شرایطی که برگزاری انتخابات پی درپی نتواند جریان های سیاسی را به سالم بودن رقابت در این کشور قانع سازد، ممکن است کشور یک بار دیگر دچار جنگ های داخلی و درگیری نظامی شود.

جام جم و **همشهری** از زبان خبرنگاران اعزامی خود از آرامش روز انتخابات در کابل و اطراف خبر داده اند و روزنامه **ایران** پایان تنش در افغانستان را موضوع تیترو صفحه اول خود قرار داده است.

در همین حال، روزنامه **جمهوری اسلامی** در سرمقاله خود به شدت به انتخابات افغانستان تاخته و آن را نمایشی به کارگردانی آمریکا خوانده و از مطبوعات ایران هم به خاطر انعکاس گزارش های آن انتقاد کرده و آن ها را انگلیسی تر از انگلیسی ها و آمریکایی تر از آمریکایی ها خوانده است.

سفر وزیر خارجه روسيه به تهران عنوان اصلی بسیاری از روزنامه های امروز تهران را تشکیل می دهد، و به نوشته **شرق** لاوروف در پایان دیدار با وزیر خارجه ایران خسته و عصبانی به سئوالات خبرنگاران پاسخ های تند داد و از جمله، در حالیکه هر دو وزیر از ادامه همکاری های هسته ای و توافق درباره مسایل مربوط به سوخت هسته ای نیروگاه بوشهر سخن های امیدوار کننده می گفتند، لاوروف در پاسخ خبرنگاری گفت شما گفتید آژانس شفافیت فعالیت های ایران را مورد تایید قرار داده است اما این طور نیست.

وی گفت که ایران در برخی موارد اطلاعات را دیر هنگام به آژانس ارائه کرده است، البته بحث فعلی آژانس در خصوص گذشته است.

روزنامه **ایران** در گزارش مفصلی از دیدار وزیر خارجه مسکو از تهران نوشته هیات دیپلماتیک روس، زمانی مسیر عزیمت به تهران را پیش گرفته که سیاستگذاران ایران نسبت به ادامه همراهی این متحد سنتی خود دچار تردید شده اند.

به نوشته **ایران** اولین علایم تردید در نگاه تهران زمانی بروز کرد که نمایندگان روسیه در اجلاس هفتم شورای حکام از حمایت و همراهی با ایران دریغ کردند، در اوج فشارها و برخوردهای غرب در اجلاس هفتم شورای حکام و در حالیکه دیگر متحد شرقی ایران (چین) در سکوی حمایت از تهران ایستاده بود، دوستان روس سکوت اختیار کردند.

به نوشته این روزنامه، رای ممتنع روسها به قطعنامه هسته ای شورای حکام که به آزردهگی خاطر دیپلمات های ایرانی انجامیده بود در تهران با واکنش های تندتری همراه شد.

همزمان با سفر وزیر خارجه روسیه به تهران، روزنامه های تهران به نقل از خبرگزاری ها از استقبال سخنگوی هیات مذاکره گر هسته ای ایران از پیشنهاد ادواردز، معاون جان کری، رقیب انتخاباتی جورج بوش نوشته و درباره آن به بحث پرداخته اند.

آفتاب یزد از قول ماشالله شمس الواعظین، روزنامه نگار، نوشته است که پیشنهاد دموکرات ها را باید بررسی کرد اما نباید به حساب تغییر در سیاست های آمریکا دانست.

به نوشته **اعتماد** مراد ویسی، روزنامه نگار و تحلیلگر مسایل خارجی، از سخن حسین موسویان استقبال کرده و آن را نشانه تسلط دیپلمات های ایرانی دانسته که در هر فرصت برای پیشبرد برنامه های کار خود بهره می گیرند.

در همین حال، به نوشته **شرق** وزیر خارجه ایران هنگام شرکت در مصاحبه مشترک با همتای روسی خود گفته های موسویان را تکذیب کرده و گفته است ایران به هیچ وجه از چرخه سوخت هسته ای نمی گذرد ولی خارج از آن، برای بررسی هر پیشنهادی آماده است.

روزنامه **جمهوری اسلامی** از نامه ۱۳۷۰ استاد دانشگاه به روسای دولت و مجلس خبر داده که در آن خواستار ادامه فعالیت های هسته ای در کشور شده اند.

به نوشته روزنامه **شرق** دادگاه سرانجام تصمیم گرفته جلسه فردای رسیدگی به قتل های پاکدشت را که در آن ۲۲ کودک کشته اند به طور غیرعلنی برگزار کند.

روزنامه **ایران** خبر از انتشار بیانیه ای توسط نیروهای انتظامی داده که آشکار می کند عده از ماموران نیروی انتظامی به عنوان قصور در جریان قتل های پاکدشت، تویخ و تنبیه شده و یا در اختیار دادگاه قضایی نیروهای مسلح قرار داده شده اند.

در اعلامیه نیروی انتظامی تاکید شده که حوادثی مانند پاکدشت از مهاجرت های بی رویه به شهر، حاشیه نشینی، تراکم جمعیت، حضور پر شمار و کنترل ناشده اتباع بیگانه، فقدان امکانات شهری، عدم هماهنگی فاحش میان نیازهای انتظامی با توان و تجهیزات پلیس ناشی شده است.

خبری در روزنامه **آفتاب یزد** حاکی است که سه نفر از ماموران نیروی انتظامی به جرم دستگیری و توهین به دو قاضی به حبس های طولانی تا هفت سال و اخراج از خدمت و شلاق محکوم شده اند.

همزمان با نامه انجمن صنفی روزنامه نگاران به رییس قوه قضاییه که در آن به یک ماه بازداشت شهرام رفیع زاده، حنیف مزروعی و روزبه میرابراهیمی، اعضای این انجمن، اعتراض شده است، به نوشته

اعتماد یک وکیل دادگستری افشا کرده که سه تن موکلان او که از کارکنان فنی سایت های متعلق به اصلاح طلبان هستند نیز از مدت ها پیش در بندند.